

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

Н.М. Скляр

БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ В ТУРИЗМІ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2017**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

Н.М. Скляр

БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ В ТУРИЗМІ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри міжнародної економіки та
туризму
Протокол № 10
від 24.01.2017 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол №5
від 27.02.2017 р.

**Кривий Ріг
2017**

УДК 005.53:338.486 (072)
ББК 65.433я73
С 43

Рецензенти:

С.В. Маловичко - док. екон. наук, доцент.
Ю.Г. Бочарова - канд. екон. наук, доцент;

Скляр Н.М.

С 43 Бізнес-проектування в туризмі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Н.М. Скляр ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 52 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів всіх форм навчання і покликані допомогти студентам організувати вивчення дисципліни «Бізнес-проектування в туризмі» завдяки інформації щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 005.53:338.486 (072)
ББК 65.433я73

© Скляр Н.М., 2017
© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	17
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проекування	18
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	19
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	30
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проекування	18
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	19

ВСТУП

Розвиток туризму в сучасних умовах функціонування ринку послуг має певні особливості, які зумовлюють потребу у оновлених підходах до організації та планування бізнесу. У світовій практиці плани реалізації підприємницьких проєктів, ідей отримали назву бізнес-планів.

Бізнес-проєктування в туризмі – це засіб, за допомогою якого конкретна підприємницька ідея в туристичному бізнесі реалізується на практиці. Тому постає необхідність вивчати дисципліну, яка б формувала теоретичні знання і практичні навички для можливості реалізації їх у сфері туризму.

Метою вивчення дисципліни – є оволодіння сучасними теоретичними основами та методологією управління проєктами в туристичній галузі; відпрацювання навичок та умінь необхідних для того, аби успішно очолювати проєктні команди, мотивувати співробітників та посилювати співпрацю для успішного ведення проєктів на підприємствах туристичної галузі.

Головними завданнями цієї дисципліни є: аналіз теорій управління проєктами на підприємстві; дослідження особливостей бізнес-проєктування в туристичній діяльності; обґрунтування необхідності застосування методів управління і планування проєктних завдань на рівні туристичних підприємств як інструментарію для успішної реалізації підприємницьких рішень; ознайомлення з процесами, інструментами та документами, що необхідні проєктному менеджеру; моделювання ситуацій, практичних завдань та виконання власного проєкту для закріплення набутих знань та виявлення проблемних областей та варіантів їх усунення; ознайомлення з програмним забезпеченням управління проєктами, що може бути використане на підприємствах туристичної галузі.

Дисципліна «Бізнес-проєктування в туризмі» є професійно-орієнтованою у системі формування практичних навичок студентів, а також підприємців, які започатковують чи розвивають сучасний туристичний бізнес в Україні.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Обов'язкова для студентів спеціальності 6.140103 «Туризм»	
Загальна кількість годин – 150	Семестр	
	8-й	9-й
	Лекції	
	30 год.	8 год.
	Практичні, семінарські	
	30 год.	6 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	90 год.	136 год.
Вид контролю: екзамен		

2. Ціль та завдання дисципліни

Ціль: оволодіння сучасними теоретичними основами та методологією управління проектами в туристичній галузі; відпрацювання навичок та умінь необхідних для того, аби успішно очолювати проектні команди, мотивувати співробітників та посилювати співпрацю для успішного ведення проектів на підприємствах туристичної галузі.

Завдання: аналіз теорій управління проектами на підприємстві, дослідження особливостей бізнес-проекування в туристичній діяльності; обґрунтування необхідності застосування методів управління і планування проектних завдань на рівні туристичних підприємств як інструментарію для успішної реалізації підприємницьких рішень; ознайомлення з процесами, інструментами та документами, що необхідні проектному менеджеру; моделювання ситуацій, практичних завдань та виконання власного проекту для закріплення набутих знань та виявлення проблемних областей та варіантів їх усунення; ознайомлення з програмним забезпеченням управління проектами, що може бути використане на підприємствах туристичної галузі.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	пр.	лаб.	сам. робота		л.	пр.	лаб.	сам. робота
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності										
Тема 1. Бізнес-проектування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	15	2	2		11	15	0,5	0,5		14
Тема 2. Стадії процесу бізнес-проектування	15	2	2		11	15	0,5	0,5		14
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-проекту	15	2	2		11	15	1	0,5		13,5
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6		33	45	2	1,5		41,5
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту										
Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	15	2	2		11	15	1	0,5		13,5
Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту	15	4	4		7	15	1	1		13
Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту	15	4	4		7	15	1	0,5		13,5
Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	15	4	4		7	15	1	1		13
Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проектуванні	15	4	4		7	15	1	0,5		13,5
Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту	15	4	4		7	15	0,5	0,5		13
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту в туризмі	15	2	2		11	15	0,5	0,5		13
Разом за змістовим модулем 2	105	24	24		57	105	6	4,5		114,5
Усього годин	150	30	30		90	150	8	6		136

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності		
1	Семінар – розгорнута бесіда Теоретичні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності	2/0,5
2	Семінар запитань і відповідей Стадії процесу бізнес-проектування	2/0,5
3	Семінар з виконанням практичних задач Особливості розробки та оформлення туристичного бізнес-проекту	2/0,5
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту		
4	Семінар - дискусія. Сучасні послуги, ринок і конкуренти туристичного підприємства	2/0,5
5	Семінар з виконанням практичних завдань Маркетинг-план як один із етапів розробки туристичного бізнес-проекту	4/1
6	Семінар з виконанням практичних завдань Особливості розробки виробничого і організаційного планів бізнес-проекту в туристичній діяльності	4/0,5
7	Семінар з виконанням практичних завдань Фінансовий план та оцінка бюджетної ефективності бізнес-проекту в туризмі	4/1
8	Семінар запитань і відповідей Ризики в туристичній діяльності та способи реагування на загрози для бізнесу	4/0,5
9	Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз та прогнозування стану проекту	4/0,5
10	Семінар з виконанням практичних завдань Організація проведення презентації туристичного бізнес-проекту	2/0,5

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка розрахункових індивідуальних робіт.

4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

5. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проекування в туристичній діяльності			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Теоретичні засади бізнес-проекування в туристичній діяльності	11/14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність бізнес-проекування та призначення бізнес-плану; цілі розробки бізнес-проеку та його інформаційне забезпечення Джерело [1-6;8; 11;13;15]. 2. Самоперевірка знань шляхом тестування на знання термінів і базових понять з бізнес-проекування	Перевірка результатів тестування
Семінар запитань і відповідей Тема 2. Стадії процесу бізнес-проекування	11/14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: характеристики початкової, підготовчої, основної стадій бізнес проєкту. Джерело [1-3;8; 11;12;16]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, понятійний диктант
Семінар з виконанням практичних задач Тема 3. Особливості розробки та оформлення туристичного бізнес-проеку	11/13,5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: загальна структура бізнес-проеку; логіка розробки бізнес-проеку; вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-проеку Джерело [1-4;6; 11;13;15; 16]. 2. Самотестування. 3. Практичне завдання з підготовки резюме до туристичного бізнес-проеку	Перевірка результатів тестування та резюме до бізнес-проеку
Разом змістовий модуль 1	33/41,5		
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проеку			

<p>Семінар - дискусія.</p> <p>Тема 4. Сучасні послуги, ринок і конкуренти туристичного підприємства</p>	<p>11/13,5</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: характеристика, місія, цілі та стратегія розвитку туристичного підприємства; характеристика туристичних послуг; дослідження та аналіз ринків збуту туристичних послуг; конкурентне середовище та конкурентні переваги Джерело [1-3;5;8; 10;12;16]. 2. Самотестування. 3. Добір статистичної інформації з ринків збуту туристичних послуг</p>	<p>Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень, перевірка зібраної інформації</p>
<p>Семінар з виконанням практичних завдань</p> <p>Тема 5. Маркетинг-план як один із етапів розробки туристичного бізнес-проекту</p>	<p>7/13</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: цілі та логіка розробки маркетинг-плану; сутність, складові елементи та особливості застосування маркетинг-плану в туристичному бізнесі; етапи процесу формулювання цілей маркетингової діяльності туристичного підприємства; етапи формування політики ціноутворення; стратегія збуту та реалізації послуг туристичного підприємства; розробка рекламної компанії Джерело [1-3;7; 10;13;16]. 2. Самотестування. 3. Дослідження та планування елементів комплексу маркетингу туристичного підприємства</p>	<p>Тестування, перевірка розробленого маркетинг-плану туристичного підприємства</p>
<p>Семінар з виконанням практичних завдань</p> <p>Тема 6. Особливості розробки виробничого і організаційного планів бізнес-проекту в туристичній діяльності</p>	<p>7/13,5</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст і складові виробничого плану; розрахунок потреби в матеріальних ресурсах та виробничих запасах; визначення потреби в кадрах; планування туристичних витрат; потреба в додаткових інвестиціях; цілі і структура організаційного плану Джерело [1-3;10-12]. 2. Самотестування. 3. Складання аналітичних таблиць з потреб в матеріальних ресурсах на туристичну програму та потреб в персоналі та заробітній платі</p>	<p>Тестування та перевірка аналітичних таблиць</p>
<p>Семінар з виконанням практичних завдань</p> <p>Тема 7. Фінансовий план</p>	<p>7/13</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: зміст і технологія розробки фінансового плану;</p>	<p>Тестування та розв'язання практичних завдань</p>

та оцінка бюджетної ефективності бізнес-проекту в туризмі		визначення розміру необхідних додаткових фінансових ресурсів; план доходів і видатків; план руху готівки; плановий баланс; очікувані фінансові коефіцієнти; оцінка ефективності інвестицій за моделлю дисконтованих грошових потоків; бюджетна та суспільна економічна ефективність бізнес-плану Джерело [1-3;9; 10;15]. 2. Самотестування. 3. Практично-ситуаційні завдання з опрацювання критеріїв оцінки ефективності бізнес-проекту.	
Семінар запитань і відповідей Тема 8. Ризики в туристичній діяльності та способи реагування на загрози для бізнесу	7/13,5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: цілі, логіка розробки та структура розділу бізнес-проекту «Оцінка ризиків»; типи можливих ризиків; способи реагування на загрози для бізнесу Джерело [1-3;8; 11;16]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням практичних завдань Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту	7/13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: аналіз критичних точок бізнес-проекту; розрахунок основних фінансово-економічних коефіцієнтів проекту; термін окупності бізнес-проекту в туризмі Джерело [1-3;8; 11;13;15]. 2. Самотестування. 3. Прогноз ефективності туристичного бізнес-проекту	Тестування та перевірка розрахункових завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Тема 10. Організація проведення презентації туристичного бізнес-проекту	11/13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: якість розробки бізнес-плану; релевантність інформації; управлінське консультування; експертна модель; передекспертна самооцінка; мета, зміст, ключові питання, форми проведення та способи підвищення ефективності презентації Джерело [1-3;8; 11;13;15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка демонстраційного матеріалу щодо презентації туристичного бізнес-проекту.	Тестування та перевірка презентаційного матеріалу
Разом змістовий модуль 2	57/94		
Разом	90/136		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні						Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Знання сутності бізнес-планування, його цілей, інформаційного забезпечення, основних стадій і логіки розробки	+	+							+		+	
Знання методичних підходів до розробки окремих розділів бізнес-проекту	+	+							+		+	
Уміння обґрунтовувати бізнес-проект туристичного підприємства		+		+		+	+			+		+
Уміння визначити свою роль в проекті та відповідальності за нього, отримувати очікувані результати на практиці	+	+	+					+	+	+		
Уміння самостійно управляти будь-яким проектом, та зробити його максимально ефективним		+		+		+		+			+	+
Уміння координувати дії виконавців на всіх етапах проекту			+		+				+	+	+	+
Уміння проводити презентацію та аудит бізнес-проекту		+		+			+	+		+		+

8. Стиль викладання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за рекомендованою літературою, виконання індивідуальних завдань).

9. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, контрольні модульні роботи, залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються протягом семестру в обсязі 100 балів.

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів);

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2					2
Тема 2	2	2		2		6
Тема 3	2	3			5	10
Разом змістовий модуль 1	6	5		2	5	18
Змістовий модуль 2						
Тема 4	2	1	1			3
Тема 5	2	2				5
Тема 6	2	2				4
Тема 7	2	2				4
Тема 8	2			1		3
Тема 9	2	2				4
Тема 10	2	2			5	4
Разом змістовий модуль 2	14	11	1	1	5	32
Разом						50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове

завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Шкала оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	
0-34	F	2, «незадовільно»

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В. М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
2. Бабарицька В Менеджмент туризму. Туроперайтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник / В Бабарицька, О. Малиновська. – 2-ге вид., перероб. та доп.. – К.: Альтерпрес, 2008. – 288 с.
3. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: навчальний посібник / Р. І. Балашова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 184с.
4. Бізнес-планування: конспект лекцій / С.В. Волошина; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 64 с.
5. Веретенников, В. І. Управління проектами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл [Текст] / В. І. Веретенников, Л. М. Тарасенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2006 -280 с.
6. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навчальний посібник / О. О. Любіцева. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с.
7. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. №290 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.me.gov.ua
8. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
9. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
10. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В. К. Кіптенко. – К.: Знання, 2010. – 502 с.
11. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В. К. Кіптенко. – К.: Знання, 2010. – 502 с.
12. Кох, Дж. Международные требования к компетентности специалистов по управлению проектами: IPMA Competence Baseline (ICB), версия 3.0 [Текст] / Д. Кох, Г. Кнопфель// Управление проектами и программами. - 2006. - № 3
13. Кучеренко В.Р. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан. – К.: Знання, 2006. – 424 с.
14. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
15. Мальська М.П. В.В. Худо. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська; Худо. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
16. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
17. Мельниченко С.В. Менеджмент підприємства туристичної індустрії: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання / С. В. Мельниченко, Н. І.

Ведмідь; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Київський національний торговельно-економічний університет; Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. – К.: КНТЕУ, 2011. – 47 с.

18. Ноздріна, Л. В. Управління проектами [Текст] / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук. - К.: ЦУЛ, 2010 -432 с

19. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

20. Трілленберг, В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій і семінарів [Текст] / В. Трілленберг. - Тернопіль: Економічна думка, 2001. - 95 с.

21. Управління бізнес-процесами в туризмі [Текст]: монографія / С. В. Мельниченко, К. А. Шесенкова ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. - 263 с.

22. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

23. Шапиро, В. Д. Управление проектами [Текст] / В. Д. Шапиро, М. И. И. - М.: Омега-Л, 2004. – 664с.

Допоміжна

24. Горіна Г.О. Оцінка конкурентоспроможності регіонів світу у секторі подорожей і туризму // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія : Економічні науки : наук. журн. / Донец. нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2015

25. Горіна Г. О. Оцінка ефективності стратегій розвитку міжнародних готельних мереж // Ученые записки Крымского инженерно-педагогического университета. Выпуск 37. Экономические науки, 2012. – с.58-62.

26. Барроу К. Бізнес-план: практ. посіб. / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун. – К.: Знання, 2005. – 434 с.

27. Бринк И.Ю. Бизнес-план предприятия. Теория и практика: учеб. / И.Ю. Бринк, Н.А. Савельева. – Ростов-на Дону: Феникс, 2003. – 384 с.

28. Кучеренко, В. Р. Управління проектами в підприємницьких структурах [Текст] / В. Р. Кучеренко, Е. А. Кузнецов. - Х. : Бурун Книга, 2010. -272 с.

29. Локк, Д. Основы управления проектами [Текст] / Д. Локк. - М.: НИРО, 2004. - 253 с.

30. Лысаков, А. В. Договорные отношения в управлении проектами [Текст] / А. В. Лысаков, Д. А. Новиков. - М ИПУ РАН 2004. - 100 с.

31. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

Інформаційні ресурси

32. Українська Асоціація Управління Проектами "УКРНЕТ" <http://upma.kiev.ua>

33. Портал путешествий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.travel.ru

34. Украинская туристическая информационная система [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.utis.com.ua
35. Flights, Hotels, Holiday Package, Cruises [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www/travel.ru>
36. Tourism Highlights. 2016 Edition [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unwto.org.
37. Travel Leisure. Plan Your Getway Vacation Today [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www,reiseburo.ru/home/leisure/railcruises](http://www.reiseburo.ru/home/leisure/railcruises)
38. Travel and Tourism economic impact / World travel and tourism council [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www/wttc.org/eng/Tourism Research/Tourism_Economic_Research/CountryReports/Ukraine_/](http://www/wttc.org/eng/Tourism_Research/Tourism_Economic_Research/CountryReports/Ukraine_/).
39. UNWTO. World Tourism Barometer. Committed to Tourism, Travel and the Millennium Development Goals [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.world-tourism.org
40. Міжнародна Асоціація Управління проектами (Швейцарія) <http://www.ipma.ch/>
41. Інститут управління проектами (США) <http://www.pmi.org/>

ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ

Тема 1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення **Семінар – розгорнута бесіда**

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення у формі бесіди основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 1.1. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану
- 1.2. Цілі розробки бізнес-плану
- 1.3. Інформаційне забезпечення бізнес-планування

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Тема 2. Стадії процесу бізнес-планування **Семінар запитань і відповідей**

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

- 2.1. Основні стадії та етапи розробки бізнес-плану та їх реалізація для різних бізнес-структур
- 2.2. Характеристика початкової стадії
- 2.3. Характеристика підготовчої стадії
- 2.4. Характеристика основної стадії

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану **Семінар з виконанням практичних задач.**

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 3.1. Загальна структура бізнес-плану

3.2. Логіка розробки бізнес-плану

3.3. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання

Задача 1. Розрахувати обсяг реалізації туристичних послуг по бізнес плану на основі середніх показників, якщо планується обслужити 2000 туристів, середня тривалість туристичної путівки 10 днів. Питома вага в'їзного туризму 20%, виїзного 45%, внутрішнього 35%. Середня ціна одного туродня: по в'їзному туризмі 650 грн., виїзному 620грн. внутрішньому 300грн.

Задача 2. Розрахувати витрати на заробітну плату туристичної фірми по штатному розкладу на три планових роки по бізнес плану. Штатний розклад базового року наведений в таблиці, на другий рік планується збільшення витрат на заробітну плату на 10 %, на третій рік на 18 %.

№ п/п	Назва посади	Штатних одиниць, Чол.	Посадовий оклад, грн.	Місячний Фонд оплати праці,грн	Надбавки до посадового окладу, %	Річний Фонд оплати праці, грн..
1	Директор	1	1200		15	
2	Бухгалтер	1	1000		12	
3	Офіс – менеджер	4	950		10	
4	Гід - перекладач	5	850		15	
Разом						

Задача 3. Визначити обсяг реалізації туристичної фірми на плановий рік за показниками виробітку по бізнес-плану

Показники	Попередній рік	Зміна в плановому році, +, -, %	Плановий рік
1.Виробіток, середньомісячний на одного працівника , грн.	3800	+ 8 %	
2.Чисельність працівників, осіб	20	+ 4 особи	
3.Обсяг реалізації, грн			

Задача 4. Практичне завдання з підготовки резюме до туристичного бізнес-проекту.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 .
ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ, ОБҐРУНТУВАННЯ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА
ЕКСПЕРТИЗИ БІЗНЕС-ПЛАНУ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти
Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 4.1. Характеристика туристичного підприємства
- 4.2. Місія, цілі та стратегія розвитку туристичного підприємства
- 4.3. Характеристика продукції (послуг), що виробляється туристичним підприємством
- 4.4. Дослідження та аналіз ринків збуту туристичної продукції (послуг)
- 4.5. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

4. Практичні завдання.

Задача 1. Доберіть статистичну інформацію з ринків збуту туристичних послуг області, туристичного регіону, країни. Побудуйте графік динаміки показників туристичної діяльності відповідного регіону за останні 5 років.

Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту
Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 5.1. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану
- 5.2. Стратегія маркетингу: сутність, складові елементи та особливості застосування
- 5.3. Етапи процесу формулювання цілей маркетингової діяльності підприємства
- 5.4. Стратегії ціноутворення: сутність та особливості використання
- 5.5. Етапи формування політики ціноутворення
- 5.6. Стратегія збуту та реалізації продукції підприємства
- 5.7. Розробка рекламної компанії

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Визначити балансову вартість офісної техніки по бізнес-плану туристичної фірми та суму амортизаційних відрахувань за три роки, якщо норма амортизації 25 %.

Види офісної техніки	Кількість, шт.	Ціна, грн./од.	Вартість
Стіл офісний	4	400	
Стілець	6	60	
Канапа очікування	1	360	
ПК	2	5960	
Копіювальна техніка	1	1500	
Тел. – факс	1	450	
Разом			

Задача 2. Розрахувати витрати і ціну туристичної путівки тривалістю 12 днів, якщо витрати на 1 туродень по бізнес-плану наведені в таблиці.

Витрати	Ціна, грн.
Проживання	80,00
Харчування	60,00
Екскурсійне обслуговування	50,00
Всього прями витрати	
Прибуток тур фірми 30%	
Ціна	
ПДВ 20%	
Ціна з ПДВ на 1 туродень	

Задача 3. Розрахувати витрати на заробітну плату туристичної фірми по штатному розкладу на три планових роки по бізнес плану. Штатний розклад базового року наведений в таблиці, на другий рік планується збільшення витрат на заробітну плату на 15%, на третій рік на 20%.

№ п/п	Назва посади	Штатних одиниць, чол	Посадовий оклад, грн.	Місячний фонд оплати праці, грн	Надбавки до посадового окладу, %	Річний фонд оплати праці, грн..
1	Директор	1	1800		25	
2	Бухгалтер	0,5	1500		10	
3	Офіс – менеджер	4	1200		5	
4	Гід - перекладач	2	1100		8	
Разом						

Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 6.1. Головне завдання і складові виробничого плану
- 6.2. Зміст виробничого плану
- 6.3. Розрахунок потреби в матеріальних ресурсах та виробничих запасах
- 6.4. Визначення потреби в кадрах
- 6.5. Планування витрат на виробництво
- 6.6. Потреба в додаткових інвестиціях
- 6.7. Цілі і структура організаційного плану
- 6.8. Зміст основних розділів організаційного плану

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Розрахувати витрати і ціну туристичної путівки тривалістю 8 днів, якщо витрати на 1 туродень по бізнес-плану наведені в таблиці.

Витрати	Ціна, грн.
Проживання	185,00
Харчування	75,00
Екскурсійне обслуговування	50,00
Всього прями витрати	
Супровід групи	32
Всього витрати	
Прибуток тур фірми 25%	
Ціна	
ПДВ 20%	
Ціна з ПДВ	

Задача 2. Розрахувати прогнозовані фінансові результати туристичної фірми згідно бізнес-плану.

№ п/п	Показники, тис. грн.	1 рік	2 рік	3 рік
1	Виторг від реалізації	186	272	358
2	Податок на додану вартість			
3	Чистий дохід			
4	Витрати на виробництво і реалізацію тур послуг	126	164	219

5	Прибуток			
6	Рентабельність,%			

Задача 3. Визначити фінансовий результат (прибуток) і показники рентабельності по бізнес-плану.

Показники	Звітній рік	Зміна в плановому році, +,-	Плановий рік
1. Виручка від реалізації, тис.грн.	200,0	+ 15%	
2. Собівартість реалізованих товарів, тис.грн.	120,0	+8%	
3. Витрати від звичайної діяльності, тис.грн.	50,0	+ 2%	
4. Прибуток, тис.грн			
4. Власний капітал, тис.грн.	90,0	+ прибуток	
5. Рентабельність власного капіталу,%			

Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 7.1. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану
- 7.2. Визначення розміру необхідних додаткових фінансових ресурсів
- 7.3. План доходів і видатків
- 7.4. План руху готівки
- 7.5. Плановий баланс.
- 7.6. Очікувані фінансові коефіцієнти
- 7.7. Оцінка ефективності інвестицій за моделлю дисконтованих грошових потоків
- 8.8. Бюджетна та суспільна економічна ефективність бізнес-плану

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Фірма «Леополіс» проводить свою торгівельну діяльність на ринку Угорщини. Прибуток за 2016 р. становить 135 тис. грн., а об'єм продажу за 2016 р. становить 197 тис. грн.. Визначіть рентабельність продажів фірми «Леополіс» за 2016 рік .

Задача 2. Розрахувати обсяг реалізації туристичної фірми, що забезпечує беззбитковість роботи туроператора по бізнес плану, якщо постійні витрати на утримання тур фірми становлять 308 тис грн.. Середня оптова ціна туристичної

послуги за один туродень становить 425 грн. Витрати змінні в ціні за один туродень в середньому становлять 371 грн. Питома вага внутрішнього туризму становить 48 %, в'їзного туризму 15 %, виїзного туризму 37%. Середня оптова ціна одного туродня по в'їзному туризмі 450 грн за один туродень, виїзному 550 грн. Внутрішньому 320 грн.

Задача 3. Визначити потребу в офісній техніці по бізнес-плану туристичної фірми та річну суму амортизаційних відрахувань за три роки, якщо норма амортизації 15%.

Види офісної техніки	Кількість, шт.	Ціна, грн./од.	Вартість
Стіл офісний	3	500	
Стілець	6	68	
Канапа очікування	1	536	
ПК	2	4800	
Копіювальна техніка	1	1500	
Тел. – факс	1	150	
Разом			

Задача 4. Визначити обсяг реалізації туристичної фірми на плановий рік за показниками виробітку по бізнес-плану

Показники	Попередній рік, тис.грн.	Зміна в плановому році, +, -, %	Плановий рік. тис.грн.
1.Виробіток, середньомісячний на одного працівника, грн.	7806	+ 10 %	
2.Чисельність працівників, осіб	30	+5 осіб	
3.Обсяг реалізації, грн			

Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проектванні

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

8.1. Цілі, логіка розробки та структура розділу «Оцінка ризиків»

8.2. Типи можливих ризиків

8.3. Способи реагування на загрози для бізнесу.

2. Індивідуальне тестування.

3.Понятійний диктант.

Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту

Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 9.1. Аналіз критичних точок бізнес-проекту
- 9.2. Розрахунок основних фінансово-економічних коефіцієнтів проекту
- 9.3. Термін окупності бізнес-проекту в туризмі

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Визначити фінансовий результат (прибуток) і показники рентабельності по бізнес-плану.

Показники	Базовий рік	Зміна в плановому році, +,-	Плановий рік
1. Виручка від реалізації, тис.грн.	950,0	+ 5%	
2. Собівартість реалізованих турів, тис.грн.	580,0	- 3%	
3. Витрати від звичайної діяльності, тис.грн.	210,0	+ 10%	
4. Прибуток, тис.грн			
4. Власний капітал, тис.грн.	440,0	+прибуток	
5. Рентабельність власного капіталу,%			

Задача 2. Туристична фірма “Глорія” працює на виїзному сегменті ринку туристичних послуг України і спеціалізується на організації виїзних турів для вітчизняних туристів. Завдання:

Розрахувати кількість реалізованих путівок та обсяг виручки підприємства, що дозволить забезпечити цільовий прибуток у розмірі 45 тис.грн.

Вихідні дані:

Показники	Значення, грн
Цільовий прибуток	4500
Витрати:	
постійні	21 500
змінні на 1 путівку	1050
Ціна путівки	1780

Задача 3. Розрахувати витрати на заробітну плату туристичної фірми по штатному розкладу на три планових роки по бізнес плану. Штатний розклад базового року наведений в таблиці, на другий рік планується збільшення витрат на заробітну плату на 15%, на третій рік на 20%.

№ п/п	Назва посади	Штатних одиниць, чол	Посадовий оклад, грн.	Місячний фонд оплати праці,грн	Надбавки до посадового окладу, %	Річний фонд оплати праці, грн.
1	Директор	1	1500		15	
2	Бухгалтер	0,5	1400		10	
3	Офіс – менеджер	4	1200		18	

4	Гід - перекладач	2	1100		8	
Разом						

Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

- 10.1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану
- 10.2. Організація проведення презентації бізнес-плану
- 10.3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану
- 10.4. Аудит бізнес-плану

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Задача 1. Розрахувати прогнозовані фінансові результати туристичної фірми згідно бізнес-плану.

№ п/п	Показники, тис. грн.	1 рік	2 рік	3 рік
1	Виторг від реалізації	196	282	378
2	Податок на додану вартість			
3	Чистий дохід			
4	Витрати на виробництво і реалізацію тур послуг	126	164	219
5	Прибуток			
6	Рентабельність, %			

4. Підготовка демонстраційного матеріалу щодо презентації туристичного бізнес-проекту.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ БІЗНЕС - ПРОЕКТУВАННЯ

Тема 1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 1.1. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану
  - 1.2. Цілі розробки бізнес-плану
  - 1.3. Інформаційне забезпечення бізнес-планування
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ – ЦЕ

- A. процес управління ресурсами проекту
- B. процес управління командою проекту для досягнення своєї мети
- C. процес управління командою і ресурсами проекту за допомогою специфічних методів, завдяки яким проект завершується успішно і досягає своєї мети
- D. процес управління часом проекту

2. ЗАМОВНИКАМИ ПРОЕКТУ МОЖУТЬ ВИСТУПАТИ

- A. майбутній власник і користувач результатів проекту
- B. особа, яка несе відповідальність і виконує роботи за проектом відповідно до контракту
- C. спеціалізовані проектні організації, котрі розробляють проектно – кошторисну документацію
- D. інвестори

3. МЕНЕДЖЕРОМ ПРОЕКТУ – Є

- A. особа, яка несе відповідальність і виконує роботи за проектом відповідно до контракту
- B. особа, якій делеговано повноваження щодо управління роботами за проектом
- C. особа, яка відповідає за матеріально-технічне забезпечення проекту
- D. особа, що фінансує проект

4. ЗА ВИМОГАМИ ДО ЯКОСТІ ПРОЕКТУ ВИРІЗНЯЮТЬ ТАКИ ВИДИ ПРОЕКТІВ

- A. стандартні, модульні та з надзвичайними вимогами
- B. прості, складні та дуже складні
- C. економічні, організаційні, технічні, соціальні та змішані
- D. міжнародні, національні, територіальні та місцеві

5. КОШТОРИС ВИТРАТ ВІДОБРАЖАЄТЬСЯ У

- A. робочій структурі проекту
- B. організаційній структурі проекту
- C. затратній структурі проекту
- D. двоспрямованій структурі проекту

6. ТРЬОХСПРЯМОВАНА СТРУКТУРА ПРОЕКТУ – ЦЕ СИНТЕЗ СТРУКТУР

- A. OBS і WBS
- B. OBS і CBS
- C. OBS, CBS і WBS
- D. WBS, CBS і RBS

7. ДО ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НАЛЕЖАТЬ ФУНКЦІЇ

- A. управління людськими ресурсами
- B. управління ризиком
- C. управління обсягом проекту
- D. управління проектною інтеграцією

8. ДО ДОДАТКОВИХ, СПРЯМОВАНИХ НА УПРАВЛІННЯ ПЕВНИМИ ОБ'ЄКТАМИ, ФУНКЦІЙ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НАЛЕЖАТЬ ФУНКЦІЇ

- A. управління комунікаціями
- B. управління часом
- C. управління затратами
- D. управління якістю

9. ІЄРАРХІЧНА СТРУКТУРА, ПОБУДОВАНА З МЕТОЮ ЛОГІЧНОГО РОЗПОДІЛУ УСІХ РОБІТ З ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ – ЦЕ

- A. організаційна структура проекту
- B. затратна структура проекту
- C. робоча структура проекту
- D. двоспрямована структура проекту

10. НАЙНИЖЧИМ РІВНЕМ РОБОЧОЇ СТРУКТУРИ ПРОЕКТУ Є

- A. субпроект
- B. робочий пакет

- C. системи проекту
- D. стадії проекту

11. ТРИКУТНИК ЦІЛЕЙ ПРОЕКТУ СКЛАДАЄТЬСЯ З ТАКИХ ВЕКТОРІВ

- A. якість, витрати, ризик
- B. обсяги, витрати, час
- C. час, бюджет, ресурси
- D. обсяги, час, інформація

12. ДВОСПРЯМОВАНА СТРУКТУРА ПРОЕКТУ – ЦЕ ПОЄДНАННЯ

- A. робочої та затратної структур проекту
- B. ресурсної та робочої структур проекту
- C. затратної та організаційної структур проекту
- D. організаційної та робочої структур проекту

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за наступною тематикою:

а) Поняття проекту як суб'єкта управління, його роль у забезпеченні розвитку туристичної галузі та окремих підприємств.

б) Принципи управління проектами підприємства, їх характеристика.

с) Цілі, завдання та функції проектів. Результати впровадження проектів в туризмі.

д) Класифікація видів проектів туристичних підприємств за різними ознаками: за функціональною спрямованістю, за цілями інвестування, за сумісністю реалізації, за термінами реалізації, за обсягом необхідних інвестиційних ресурсів, за передбачуваною схемою інвестування.

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua

2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.

3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.

4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.

5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

Тема 2. Стадії процесу бізнес-планування

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

2.1. Основні стадії та етапи розробки бізнес-плану та їх реалізація для різних бізнес-структур

2.2. Характеристика початкової стадії

2.3. Характеристика підготовчої стадії

2.4. Характеристика основної стадії

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ЗАКРІПЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЧЛЕНІВ ПРОЕКТНОЇ КОМАНДИ ЗА ВИКОНАННЯ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПРОЕКТУ ВІДОБРАЖАЄТЬСЯ У

A. двоспрямованій структурі проекту

B. трьохспрямованій структурі проекту

C. організаційній структурі проекту

D. матриці відповідальності

2. У ПРОЕКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ТАКІ ПРОЦЕСИ, ЯК ПЛАНУВАННЯ ПОСЛІДОВНОСТІ РОБІТ. ДО ІНСТРУМЕНТІВ ЦИХ ПРОЦЕСІВ НАЛЕЖАТЬ

A. організаційна структура

B. сіткові графіки

C. діаграма Ганта

D. ресурсна гістограма

3. НАЙБІЛЬШ РАННІЙ МОЖЛИВИЙ ТЕРМІН ПОЧАТКУ РОБОТИ "А" ДОРІВНЮЄ 2, ПІЗНІЙ ТЕРМІН ПОЧАТКУ ЦІЄЇ РОБОТИ ДОРІВНЮЄ 4. РОБОТА "А" Є

A. критичною

B. некритичною

C. фіктивною

D. початковою

4. ВИЗНАЧТЕ НАЙБІЛЬШ РАННІЙ МОЖЛИВИЙ ТЕРМІН ПОЧАТКУ РОБОТИ "К" ЗА ГРАФІКОМ ПЕРЕДУВАННЯ, ЯКЩО РАННІ ТЕРМІНИ ЗАВЕРШЕННЯ ПОПЕРЕДНІХ РОБІТ СКЛАЛИ: ПО РОБОТІ "А" – 8, ПО РОБОТІ "С" – 6 ДНІВ

A. 6 днів

B. 7 днів

C. 8 днів

D. 9 днів

5. ВИЗНАЧТЕ ПІЗНІЙ ТЕРМІН ПОЧАТКУ РОБОТИ “А” ЗА СТРІЛЧАСТИМ ГРАФІКОМ, ЯКЩО ПІЗНІЙ ТЕРМІН ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ “А” ДОРІВНЮЄ 10, ТРИВАЛІСТЬ РОБОТИ – 7 ДНІВ

- A. 3
- B. 4
- C. 7
- D. 10

6. РОБОТА “В” (ФАРБУВАННЯ КОНСТРУКЦІЇ) МАЄ ЗАВЕРШИТИСЯ ЧЕРЕЗ ТРИ ДНІ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ “А” (ВИГОТОВЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЇ). МІЖ РОБОТАМИ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ТИП ЗВ’ЯЗКУ

- A. кінець – початок
- B. початок – початок
- C. кінець – кінець
- D. початок – кінець

7. НАЙБІЛЬШОЮ ВАРІАЦІЄЮ ЗНАЧЕНЬ ЧАСУ НА ВИКОНАННЯ ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ РОБОТА

- A. оптимістичний час дорівнює 5, песимістичний – 7 дням
- B. оптимістичний час дорівнює 12, песимістичний – 13 дням
- C. оптимістичний час дорівнює 7, песимістичний – 16 дням
- D. оптимістичний час дорівнює 1, песимістичний – 12 дням

8. ОПТИМІСТИЧНИЙ ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ “В” СКЛАДАЄ 2 ДНІ, НАЙБІЛЬШ ІМОВІРНИЙ ЧАС – 5 ДНІВ, ПЕСИМІСТИЧНИЙ ЧАС – 14 ДНІВ. ОЧІКУВАНИЙ ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ “В” ДОРІВНЮВАТИМЕ

- A. 2 дні
- B. 5 днів
- C. 6 днів
- D. 14 днів

9. НАЙМЕНШ ВИТРАТНИМ МЕТОДОМ СКОРОЧЕННЯ ТРИВАЛОСТІ ПРОЕКТНИХ РОБІТ Є

- A. зміна логічних зв’язків
- B. матеріальне стимулювання
- C. використання субпідрядників
- D. впровадження нового обладнання

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua

2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.

3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.

4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.

5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

3.1. Загальна структура бізнес-плану

3.2. Логіка розробки бізнес-плану

3.3. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ВИТРАТИ НА ВИКОНАННЯ РОБОТИ “Х” ЗА НОРМАЛЬНОЇ ТРИВАЛОСТІ, ЯКА СКЛАДАЄ 4 ДНІ, ДОРІВНЮЮТЬ 400 ГРН, ЗА СКОРОЧЕНОЇ ТРИВАЛОСТІ (2 ДНІ) – 700 ГРН. ПИТОМІ ВИТРАТИ НА СКОРОЧЕННЯ ТРИВАЛОСТІ ЦЬОЇ РОБОТИ СКЛАДУТЬ

A. 150 грн/день

B. 300 грн/день

C. 400 грн/день

D. 700 грн/день

2. ВВЕДЕННЯ ШЕСТИДЕННОГО РОБОЧОГО ТИЖНЯ ЗАМІСТЬ П'ЯТИДЕННОГО ХАРАКТЕРИЗУЄ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНИМ МЕНЕДЖЕРОМ ТАКОГО МЕТОДУ СКОРОЧЕННЯ ТРИВАЛОСТІ ПРОЕКТНИХ РОБІТ, ЯК

A. перерозподіл ресурсів від некритичних до критичних робіт

B. зміна режиму роботи

C. використання субпідрядників

D. поліпшення умов праці

3. У РАЗІ ВСТАНОВЛЕННЯ ЖОРСТКИХ МЕЖ ЧАСУ ТА ВИТРАТ ЄДИНИМ ШЛЯХОМ СКОРОЧЕННЯ ТРИВАЛОСТІ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ Є

- A. скорочення обсягу робіт
- B. зміна засобів транспортування матеріалів
- C. використання тимчасових робітників
- D. підвищення рівня кваліфікації

4. ПЛАНУВАННЯ ПРОЕКТУ – ЦЕ

- A. розподіл обсягу робіт між окремими виконавцями
- B. розподіл ресурсів, витрат в заданих термінах
- C. механізм, який дає змогу розподіляти обсяг робіт, ресурси, витрати в заданих термінах і між окремими виконавцями для вчасного й ефективного здійснення проекту
- D. методологічні принципи розподілу проектних витрат за роботами і виконавцями

5. КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ПРОЕКТІВ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ

- A. діаграми Ганта
- B. діаграми потреби у ресурсі
- C. причинно-наслідкової діаграми
- D. діаграми Парето

6. ШЛЯХАМИ ЗГЛАДЖУВАННЯ РЕСУРСНИХ ГІСТОГРАМ Є

- A. зміни режиму роботи
- B. зміна логічних зв'язків і зміщення некритичних робіт у межах запасу часу
- C. вивільнення робітників з проекту
- D. зменшення обсягів проектних робіт

7. ПЛАНУВАННЯ РЕСУРСІВ ПЕРЕДБАЧАЄ

- A. оцінку потреби у ресурсах
- B. складання діаграми Парето
- C. складання кривої розподілу бюджету
- D. формування календарного плану витрат

8. ДІАГРАМА ГАНТА НЕ ВІДОБРАЖАЄ

- A. логічні зв'язки між роботами
- B. планові та фактичні дати виконання проектних робіт
- C. параметри якості виконання проектних робіт
- D. резерв часу некритичних робіт

9. НЕДОЛІКОМ ДІАГРАМИ ГАНТА Є

- A. необхідність використання відповідного програмного забезпечення

В. неможливість простежити вплив скорочення часу виконання окремих робіт на інші роботи

С. не дозволяє виявити перебіг виконання робіт за проектом

Д. не надає інформації щодо фактичного виконання робіт на певну дату

10. ШЛЯХАМИ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ НАДЛИШКУ РЕСУРСІВ Є

А. тренінги персоналу

В. збільшення робочих змін

С. залучення субпідрядників

Д. позаурочний час роботи

11. БАНАНОПОДІБНА КРИВА ХАРАКТЕРИЗУЄ

А. календарний графік потреб у ресурсах, необхідних для реалізації проекту

В. найменшу та найбільшу потребу у фінансуванні проекту для кожного проміжку часу

С. графічне визначення показників виконання проекту

Д. тривалість виконання проектних робіт і проекту в цілому

12. АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ

А. експертних оцінок

В. скоригованого бюджету

С. ресурсних гістограм

Д. імітаційного моделювання

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1. Структура проекту підприємства туристичної індустрії в розрізі основних підрозділів. Характеристика його складових.
2. Механізм реалізації проектів на підприємстві.
3. Етапи фінансування проекту туристичного підприємства. Поняття «інвестиції в туризмі».
4. Сутність інвестиційної діяльності підприємства, її форми та методи здійснення. Основні складові інвестиційного процесу.
5. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
6. Інвестор як самостійний суб'єкт підприємницької діяльності.
7. Схеми інвестування. Форми капіталу.
8. Схема інвестиційного процесу туристичного підприємства (інвестиції, цілі інвестора, терміни вкладення інвестицій)

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р.

№73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua

2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.

3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.

4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.

5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ, ОБҐРУНТУВАННЯ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА ЕКСПЕРТИЗИ БІЗНЕС-ПЛАНУ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 4.1. Характеристика туристичного підприємства
  - 4.2. Місія, цілі та стратегія розвитку туристичного підприємства
  - 4.3. Характеристика продукції (послуг), що виробляється туристичним підприємством
  - 4.4. Дослідження та аналіз ринків збуту туристичної продукції (послуг)
  - 4.5. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. СУТНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ ПОКАЗНИКІВ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ ХАРАКТЕРИЗУЄ

- A. бананоподібна крива
- B. крива навчання
- C. S-подібна крива
- D. діаграма Ганта

2. ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ПРОЕКТУ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ВИРІШЕННЯ ТАКИХ ЗАВДАНЬ

А. визначення послідовності робіт з реалізації проекту, яка б забезпечувала логічність і ефективність їх виконання

В. визначення і розподіл потрібних ресурсів, бюджету, поєднання їх з календарним планом робіт

С. прийняття рішення щодо перерозподілу ресурсів у разі необхідності протягом життєвого циклу проекту

Д. всі відповіді є правильними

3. СКОРИГОВАНИЙ БЮДЖЕТ – ЦЕ

А. планові витрати, обчислені на плановий на певну дату обсяг робіт

В. планові витрати, обчислені на фактично виконаний на певну дату обсяг робіт

С. фактичні витрати, обчислені на фактичний на певну дату обсяг робіт

Д. всі відповіді є правильними

4. ПЛАНОВИЙ СТРОК ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ СКЛАДАЄ 5 ТИЖНІВ, КОЕФІЦІЄНТ СВОЄЧАСНОСТІ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ ДОРІВНЮЄ 0,8; ПРОГНОЗНИЙ СТРОК ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ СТАНОВИТИМЕ

А. 0,16 тижня

В. 4 тижня

С. 5 тижнів

Д. 6,25 тижнів

5. ТИП РОЗРАХУНКУ ВИТРАТ З МЕТОЮ ПЕРВИННОГО ДОБОРУ ПРОЕКТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ПЕРСПЕКТИВНОСТІ – ЦЕ

А. концептуальна оцінка

В. оцінка доцільності

С. остаточна оцінка

Д. калькулювання

6. РОЗПОДІЛ ВИТРАТ ПО РАННІХ ТА ПІЗНІХ ТЕРМІНАХ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТНИХ РОБІТ СКЛАДАЄ

А. ресурсну гістограму

В. календарний графік виконання робіт

С. криву розподілу бюджету проекту у часі

Д. календарний план витрат за проектом

7. ПЛАНОВИЙ БЮДЖЕТ ПРОЕКТУ ДОРІВНЮЄ 200 ТИС. ГРН, КОЕФІЦІЄНТ ПО ВИТРАТАХ СКЛАВ 0,8. ЗА ПРОГНОЗОМ ВАРТІСТЬ ПРОЕКТУ СТАНОВИТИМЕ

А. 160 тис. грн

В. 200 тис. грн

С. 250 тис. грн

D. даних для розрахунку недостатньо

Є 8. ОСНОВНИМ ЕЛЕМЕНТОМ СИСТЕМИ ЗВІТУВАННЯ ЗА ПРОЕКТОМ

- A. звіт про виконання робіт
- B. звіт по витратах
- C. фактичний бюджет проекту
- D. фінансовий звіт

9. ОСНОВНИМ ЕЛЕМЕНТОМ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗА ЗМІНАМИ У ПРОЕКТІ Є

- A. специфікація
- B. звіт по витратах
- C. вимога щодо зміни
- D. графік виконання проекту

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.
6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.
7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

5.1. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану

5.2. Стратегія маркетингу: сутність, складові елементи та особливості застосування

5.3. Етапи процесу формулювання цілей маркетингової діяльності підприємства

5.4. Стратегії ціноутворення: сутність та особливості використання

5.5. Етапи формування політики ціноутворення

5.6. Стратегія збуту та реалізації продукції підприємства

5.7. Розробка рекламної компанії

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1.СКЛАД УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ, ЇХ РОЛІ, РОЗПОДІЛ ФУНКЦІЙ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД

A. типу, виду, масштабу

B. типу, виду, масштабу, складності проекту

C. типу, виду, масштабу й складності проекту, а також від фаз його життєвого циклу

D. немає правильної відповіді

2.ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ОХОПЛЮЄ:

A. організаційні структури управління проектом

B. організаційні форми

C. всі відповіді правильні

D. немає правильної відповіді

3. ТРЕТІЙ РІВЕНЬ WBS(work brakedown structure) ЗАЗВИЧАЙ

A. відбиває головні робочі галузі (ділянки) проекту або деталізовані фази його життєвого циклу. Вони збігаються з діями, зафіксованими в логічній матриці проекту. Зміст цього рівня змінюється залежно від типу проекту та галузі, в якій його застосовують

B. фіксують продукт проекту. Він повинен повністю збігатися з продуктом проекту, який зафіксовано в логічній матриці проекту

C. деталізує пакети робіт, виконання яких дозволяє отримати продукти на другому рівні WBS

D. немає правильної відповіді

4.В ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПРОЕКТУ ДЛЯ НОВОГО НАПРЯМКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ВИЗНАЧАЮТЬ:

A. 2 стадії

B. 5 стадій

C. 4 стадії

D. 8 стадій

5.ЗА ПЛАНОМ ЗА ПЕРШИЙ ТИЖДЕНЬ ПРОЕКТНА КОМАНДА МАЛА ВИКОНАТИ 80% ОБСЯГІВ РОБОТИ “А”, ЯКА КОШТУЄ 800 ГРН. ФАКТИЧНО БУЛО ЗРОБЛЕНО 70% ЦЬЄЇ РОБОТИ І ВИТРАЧЕНО 680 ГРН. СКОРИГОВАНИЙ БЮДЖЕТ НА КІНЕЦЬ ПЕРШОГО ТИЖНЯ СКЛАВ

- A. 560 грн
- B. 640 грн
- C. 680 грн
- D. 800 грн

6. ПЛАНУВАННЯ ЯКОСТІ ПРОЕКТУ – ЦЕ

- A. визначення того, які стандарти якості потрібно застосовувати до даного проекту і як домогтися відповідності їм
- B. оцінка загального виконання проекту на регулярній основі для підтвердження того, що проект задовольняє стандартам якості
- C. відслідкування певних результатів по проекту для встановлення того, чи відповідають вони стандартам якості
- D. планування ефективної системи звітності за проектом

7. В УПРАВЛІННІ ЯКІСТЮ ПРОЕКТУ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТАКІ ГРАФІКИ

- A. криву розподілу бюджету
- B. діаграми Ганта
- C. графіки потоків
- D. S-подібну криву

8. ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОЕКТУ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТАКІ МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ

- A. діаграма Парето
- B. графіки потоків у вигляді блок-схем
- C. діаграма Ганта
- D. діаграма Ісікави

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 6.1. Головне завдання і складові виробничого плану
  - 6.2. Зміст виробничого плану
  - 6.3. Розрахунок потреби в матеріальних ресурсах та виробничих запасах
  - 6.4. Визначення потреби в кадрах
  - 6.5. Планування витрат на виробництво
  - 6.6. Потреба в додаткових інвестиціях
  - 6.7. Цілі і структура організаційного плану
  - 6.8. Зміст основних розділів організаційного плану
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ВИД КОНКУРСУ, У ЯКОМУ ОРГАНІЗАТОР ЗАЛУЧАЄ ПРОПОЗИЦІЇ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ, НАДСИЛАЮЧИ ЇМ СПЕЦІАЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ, НАЗИВАЄТЬСЯ

- A. відкритим
- B. закритим
- C. двоетапним
- D. з попередньою кваліфікацією

2. ДО СПРОЩЕНИХ СПОСОБІВ ЗАКУПІВЛІ НАЛЕЖАТЬ

- A. відкритий конкурс
- B. закритий конкурс
- C. двоетапний конкурс
- D. закупівля з одного джерела

3. ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЧЛЕНІВ КОМАНДИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТАКІ ЧИННИКИ

- A. професійне визнання
- B. участь у прибутках

- С. просування
- Д. всі відповіді є вірними

4. ПРОЕКТНА КОМАНДА ПЕРЕЖИВАЄ ТАКІ СТАДІЇ СВОГО ІСНУВАННЯ

- А. формування, спрацьовування учасників, нормальне функціонування, розформування команди
- В. створення і розпуск команди
- С. визначення складу учасників, призначення ролей, завершення роботи команди
- Д. вірної відповіді немає

5. ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ Є ЕЛЕМЕНТОМ ТАКОГО ЧИННИКА ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЧЛЕНІВ КОМАНДИ ПРОЕКТУ, ЯК

- А. саморозвиток
- В. участь у прибутках
- С. просування
- Д. професійне визнання

6. ЗА КРИТИЧНОЮ РОБОТОЮ «А» ПІЗНІЙ СТРОК ПОЧАТКУ СТАНОВИВ 12 ДЕНЬ, ПІЗНІЙ СТРОК ЗАВЕРШЕННЯ 16 ДЕНЬ. РЕЗЕРВ ДОРІВНЮЄ

- А. 0
- В. 3 дні
- С. 4 дні
- Д. даних для відповіді недостатньо

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.
6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 7.1. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану
  - 7.2. Визначення розміру необхідних додаткових фінансових ресурсів
  - 7.3. План доходів і видатків
  - 7.4. План руху готівки
  - 7.5. Плановий баланс.
  - 7.6. Очікувані фінансові коефіцієнти
  - 7.7. Оцінка ефективності інвестицій за моделлю дисконтованих грошових потоків
  - 7.8. Бюджетна та суспільна економічна ефективність бізнес-плану
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ЗА УМОВ НОРМАЛЬНОЇ ТРИВАЛОСТІ ПРОЕКТУ ВИТРАТИ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ СКЛАДАТИМУТЬ 128 ТИС. ГРН. ЯК ЗМІНЯТЬСЯ ЦІ ВИТРАТИ ПРИ СКОРОЧЕННІ ТРИВАЛОСТІ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ

- A. не зміняться
- B. зростуть
- C. зменшаться
- D. зменшаться пропорційно зниженню тривалості виконання проекту

2. НЕВІДТВОРЮВАНИМ Є ТАКИЙ ВИД ПРОЕКТНОГО РЕСУРСУ, ЯК

- A. матеріали
- B. робоча сила
- C. обладнання
- D. досвід

3. ВІДТВОРЮВАНИМ Є ТАКИЙ ВИД ПРОЕКТНОГО РЕСУРСУ, ЯК

- A. сировина
- B. грошові кошти
- C. машини
- D. паливо

4. ПОСЛІДОВНИЙ МЕТОД РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ
ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТИМ, ЩО

- A. ресурси розподіляються по всіх роботах проекту в межах одного дня
- B. ресурси розподіляються по роботах, які розглядаються одна за другою
- C. ресурси розподіляються одночасно по всіх днях і по всіх проектних роботах
- D. ресурси розподіляються спочатку по критичних роботах, далі по некритичних

5. ДОКУМЕНТ, ЯКИЙ ВИЗНАЧАЄ ВАРТІСТЬ ПРОЕКТУ ТА Є ІНСТРУМЕНТОМ КОНТРОЛЮ Й АНАЛІЗУ ВИТРАТ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПРОЕКТ – ЦЕ

- A. звіт по витратах
- B. фінансовий звіт
- C. бізнес-план проекту
- D. кошторис

6. ДО РЕЗУЛЬТАТІВ ПЛАНУВАННЯ ЯКОСТІ НАЛЕЖИТЬ

- A. зміни у процесах
- B. план поліпшення якості
- C. план управління якістю
- D. політика у сфері якості

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.
6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.
7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проектванні

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 8.1. Цілі, логіка розробки та структура розділу «Оцінка ризиків»
  - 8.2. Типи можливих ризиків
  - 8.3. Способи реагування на загрози для бізнесу.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. НА ПЕРЕДІНВЕСТИЦІЙНІЙ СТАДІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОЕКТУ ВИНИКАЮТЬ ТАКІ ВИДИ РИЗИКІВ

- A. помилковість у розробці концепції проекту
- B. несвоєчасна підготовка персоналу
- C. зміна вартості капіталу
- D. поява альтернативного продукту

2. НА ІНВЕСТИЦІЙНІЙ СТАДІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОЕКТУ ВИНИКАЮТЬ ТАКІ ВИДИ РИЗИКІВ

- A. несвоєчасність прийняття рішень про доцільність інвестування
- B. непередбачені витрати на будівельні роботи
- C. зміна цін на сировину
- D. зміна вартості капіталу

3. НА ЕКСПЛУАТАЦІЙНІЙ СТАДІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОЕКТУ ХАРАКТЕРНИМИ Є ТАКІ РИЗИКИ

- A. поява альтернативного продукту
- B. зміна вартості капіталу
- C. неправильне визначення розташування проекту
- D. непередбачене перевищення термінів будівництва

4. ДО СИСТЕМАТИЧНИХ НАЛЕЖАТЬ ТАКІ РИЗИКИ

- A. ризики, пов'язані з нестабільністю нормативного поля режиму інвестування
- B. проблеми управління командою проекту
- C. ризик зміни пріоритетів розвитку підприємства і підтримки з боку керівництва
- D. неточність проектної документації

5. ДО НЕСИСТЕМАТИЧНИХ НАЛЕЖАТЬ ТАКІ РИЗИКИ

- A. ризик можливості зміни природнокліматичних умов
- B. ризик можливості погіршення політичної ситуації
- C. ризик неправильної оцінки ризикової ситуації
- D. зміна умов імпортування

6. ВИКОРИСТАННЯ ЗМІН ЗАДАНИХ ПАРАМЕТРІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ПРОЕКТУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ХАРАКТЕРИЗУЄ ТАКИЙ МЕТОД ОЦІНКИ РИЗИКУ ПРОЕКТУ, ЯК

- A. експертний метод
- B. метод дерева рішень
- C. метод сценаріїв
- D. метод аналізу чутливості

7. ДО МЕТОДІВ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ ПРОЕКТУ НЕ НАЛЕЖАТЬ

- A. розподіл ризику між учасниками проекту
- B. страхування
- C. відмова від проекту
- D. резервування коштів на покриття непередбачених витрат

4. Визначте найбільш ризикований проект, врахувавши середньоквадратичне відхилення.

Проект А		Проект Б	
Можливі значення доходу (NPV)	Ймовірність одержання доходу (P)	Можливі значення доходу (NPV)	Ймовірність одержання доходу (P)
100	0,2	-7200	0,2
500	0,4	1000	0,3
700	0,3	3000	0,3
1500	0,1	5000	0,2

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  - 9.1. Аналіз критичних точок бізнес-проекту
  - 9.2. Розрахунок основних фінансово-економічних коефіцієнтів проекту
  - 9.3. Термін окупності бізнес-проекту в туризмі
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. ВАРІАЦІЯ ЧАСУ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ РОЗРАХОВУЄТЬСЯ ЗА ФОРМУЛОЮ

- A. $t = (a + m + b) : 3$
- B. $t = (a + 4m + b) : 6$
- C. $\sigma^2 = ((b - a) : 6)^2$
- D. $\sigma^2 = \sum \sigma_{кр.р}^2$

2. ЯКА З ФОРМУЛ ВИЗНАЧЕННЯ ОЧІКУВАНОГО ЧАСУ Є НЕПРАВИЛЬНОЮ

- A. $t = (a + m + b) : 3$
- B. $t = (a + 4m + b) : 6$
- C. $t = (3a + 2b) : 5$
- D. $t = (a + m + b) : 6$

3. ЗГІДНО З РОЗРАХУНКАМИ ПІЗНІХ СТРОКІВ ЗА КРИТИЧНОЮ РОБОТОЮ «С», ЇЇ ВИКОНАННЯ РОЗПОЧАЛОСЯ НА 50 ДЕНЬ, А ЗАВЕРШИЛОСЯ НА 55, ТРИВАЛІСТЬ РОБОТИ – 5 ДНІВ. РАННІЙ СТРОК ПОЧАТКУ РОБОТИ –

- A. 45 день
- B. 50 день
- C. 55 день

D. даних для відповіді недостатньо

4. УМОВИ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ У ПРОЕКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ – ЦЕ

A. умови відсутності повної та достовірної інформації щодо характеристик реалізації проекту

B. умови можливості визначення імовірності настання певних проектних параметрів

C. умови відсутності можливості змінення запланованих проектних параметрів

D. умови недостатнього обґрунтування часових параметрів виконання проектних робіт

5. ЗА УМОВ НОРМАЛЬНОЇ ТРИВАЛОСТІ ПРОЕКТУ ВИТРАТИ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ СКЛАДАТИМУТЬ 128 ТИС. ГРН. ЯК ЗМІНЯТЬСЯ ЦІ ВИТРАТИ ПРИ СКОРОЧЕННІ ТРИВАЛОСТІ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ

A. не зміняться

B. зростуть

C. зменшаться

D. зменшаться пропорційно зниженню тривалості виконання проекту

6. НЕВІДТВОРЮВАНИМ Є ТАКИЙ ВИД ПРОЕКТНОГО РЕСУРСУ, ЯК

A. матеріали

B. робоча сила

C. обладнання

D. досвід

7. ВІДТВОРЮВАНИМ Є ТАКИЙ ВИД ПРОЕКТНОГО РЕСУРСУ, ЯК

A. сировина

B. грошові кошти

C. машини

D. паливо

8. ПОСЛІДОВНИЙ МЕТОД РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТИМ, ЩО

A. ресурси розподіляються по всіх роботах проекту в межах одного дня

B. ресурси розподіляються по роботах, які розглядаються одна за другою

C. ресурси розподіляються одночасно по всіх днях і по всіх проектних роботах

D. ресурси розподіляються спочатку по критичних роботах, далі по некритичних

9. ДОКУМЕНТ, ЯКИЙ ВИЗНАЧАЄ ВАРТІСТЬ ПРОЕКТУ ТА Є ІНСТРУМЕНТОМ КОНТРОЛЮ Й АНАЛІЗУ ВИТРАТ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПРОЕКТ – ЦЕ

A. звіт по витратах

- В. фінансовий звіт
- С. бізнес-план проекту
- Д. кошторис

10. ДО РЕЗУЛЬТАТІВ ПЛАНУВАННЯ ЯКОСТІ НАЛЕЖИТЬ

- А. зміни у процесах
- В. план поліпшення якості
- С. план управління якістю
- Д. політика у сфері якості

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.
6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.
7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант

Завдання для самостійної роботи:

3. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
4. Самостійно опрацюйте питання:
  - 10.1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану
  - 10.2. Організація проведення презентації бізнес-плану
  - 10.3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану
  - 10.4. Аудит бізнес-плану

3. Розв'яжіть ситуаційні завдання.

Завдання 1. Проект, що вимагає інвестицій в розмірі \$160 000, передбачає отримання річного прибутку в розмірі \$30 000 протягом 15 років. Оцініть доцільність такої інвестиції, якщо коефіцієнт дисконтування дорівнює 15 %.

Завдання 2. Проект, розрахований на 15 років, вимагає інвестицій в розмірі \$150 000. У перші п'ять років ніяких надходжень не очікується, однак в подальші 10 років щорічний прибуток становитиме \$50 000. Чи потрібно прийняти цей проект, якщо коефіцієнт дисконтування дорівнює 15 %?

Завдання 3. Порівняйте за критеріями NPV і IRR два проекти, якщо вартість капіталу становить 13 %:

А	-20 000	7000	7000	7 000	7 000
Б	-25000	2500	5000	10000	20000

Завдання 4. Величина необхідних інвестицій за проектом дорівнює \$18 000; передбачувані прибутки: в перший рік \$1500, в подальші 8 років по \$3600 щорічно. Оцініть доцільність прийняття проекту, якщо вартість капіталу дорівнює 10 %.

Література:

1. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
2. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.
4. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
5. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.
6. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.
7. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.

Навчальне видання

Скляр Надія Михайлівна, к.е.н.

Кафедра міжнародної економіки та туризму

БІЗНЕС – ПРОЕКТУВАННЯ В ТУРИЗМІ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Зведений план 2017 р., поз. № __
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Островського, 16.